

390R2343

N:o L 217/8

EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRALLINEN LEHTI

11.8.90

NEUVOSTON ASETUS (ETY) N:o 2343/90,

annettu 24 päivänä heinäkuuta 1990,

lentoliikenteen harjoittajien pääsystä yhteisön sisäisille säännöllisen lentoliikenteen reiteille ja jäsenvaltioiden välisen säännöllisen lentoliikenteen matkustajakapasiteetin jakamisesta lentoliikenteen harjoittajien kesken

EUROOPAN YHTEISÖJEN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamis-
sopimuksen ja erityisesti sen 84 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon⁽²⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lau-
sunnon⁽³⁾,

sekä katsoo, että

on tärkeää toteuttaa toimenpiteet, joiden tarkoituksena on perustamissopimuksen 8 a artiklan mukaisesti asteit-
tain toteuttaa sisämarkkinat 31 päivänä joulukuuta 1992
päättävän kauden kuluessa; sisämarkkinat käsittävät
alueen, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jolla tavaroiden,
henkilöiden, palvelujen ja pääoman vapaa liikkuvuus
taataan,

päätös 87/602/ETY⁽⁴⁾ oli ensimmäinen askel matkusta-
jakapasiteetin jakamisen ja markkinoille pääsyn vapaut-
tamisessa, toimenpide, joka on välttämätön sisämarkki-
noiden toteuttamiseksi lentoliikenteen alalla; neuvosto
on sopinut toteuttavansa uusia vapauttamistoimenpite-
itä ensimmäisen kolmivuotiskauden lopussa,

viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 1992 on tarpeen ottaa
käyttöön rekisteröintivaltioiden ja niissä toimiluvan
saaneiden lentoliikenteen harjoittajien välisiä suhteita
yhteisin määritelmien ja perustein sääntelevät periaatteet,

Espanjan kuningaskunta ja Yhdistynyt kuningaskunta
ovat Lontoossa 2 päivänä joulukuuta 1987 sopineet
näiden kahden maan ulkoministereiden yhteisellä julki-
lausumalla Gibraltarin lentoaseman käyttöä koskevista
yhteistyön lisäämistä tarkoittavista järjestelyistä, joita
ei vielä ole pantu täytäntöön,

lentoliikennejärjestelmän kehitys Kreikan saarilla ja
Azorien autonomisen alueen muodostavilla Atlantin
saarilla on tällä hetkellä riittämätön, ja sen vuoksi
näillä saarilla sijaitsevat lentoasemat olisi väliaikaisesti
jätettävä tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle,

Porton lentoaseman infrastruktuuria laajennetaan yhä,
jotta lentoasema voisi selviytyä säännöllisen liikenteen
kasvusta; tämän vuoksi tuo lentoasema olisi väliaikaise-
sti jätettävä tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolel-
le siihen asti, kunnes infrastruktuurin laajennus saadaan
päätökseen,

on tarpeen antaa rajoitettuja tapauksia varten eri-
tyissäännökset, jotka koskevat alueellisten lentoasemien
välisiä uusia reittejä ja tietyille alueellisille lentoasemille
suuntautuvan liikenteen ylläpitämiseksi välttämättömiä
velvoitteita julkisiin palveluihin,

lisääntyvä markkinoille pääsy piristää yhteisön lentoli-
ikenteen kehitystä ja parantaa palveluja käyttäjien eduk-
si; tämän vuoksi on tarpeen antaa vapaammat rinnak-
kaisnimeämistä sekä kolmannen, neljännen ja viidennen
vapauden liikenneoikeuksia koskevat säännökset,

kun otetaan huomioon lentoasemien infrastruktuuriin,
maasuunnistuslaitteisiin sekä käytettävissä oleviin ilma-
alusten lähtö- ja saapumisaikoihin liittyvät seikat, on
välttämätöntä säätää eräistä liikenneoikeuksien käyttöä
koskevista rajoituksista,

liikenneoikeuksia käytettäessä on noudatettava turvalli-
suutta, ympäristönsuojelua, ilma-alusten lähtö- ja saap-
umisaikoja ja lentoasemalle pääsyn ehtoja koskevia
sääntöjä, eikä liikenneoikeuksien käyttäjiä saa syrjiä
kansalaisuuden perusteella,

kapasiteettiosuuksia koskevat kahdenväliset säännöt
eivät ole lentoliikenteen alalla vuoteen 1993 mennessä
toteutettavien sisämarkkinoiden periaatteiden mukaisia;
tämän vuoksi tällaisia kahdenvälisiä rajoituksia on
asteittain vähennettävä,

on tärkeää erityisesti edistää alueellisen lentoliikenteen
kehitystä yhteisön verkoston kehittämiseksi ja ruuhkasta
tietyillä suurilla lentoasemilla aiheutuvan ongelman
ratkaisemiseksi; sen vuoksi on tarkoituksenmukaista

(1) EYVL N:o C 258, 11.10.1989, s. 6 ja
EYVL N:o C 164, 5.7.1990, s. 11

(2) EYVL N:o C 96, 17.4.1990, s. 65

(3) EYVL N:o C 112, 7.5.1990, s. 17

(4) EYVL N:o L 374, 31.12.1987, s. 19

vahvistaa vapaammat tällaisen liikenteen kapasiteetin jakamista koskevat säännöt,

kun otetaan huomioon muunlaisen kuin säännöllisen liikenteen suhteellinen merkitys joillekin jäsenvaltioille säännölliseen liikenteeseen verrattuna, on tarpeen toteuttaa toimenpiteitä, joilla lievennetään tällaisen liikenteen vaikutuksia niiden jäsenvaltioiden lentoliikenteen harjoittajien kaupallisiin mahdollisuuksiin, joihin tällainen liikenne suuntautuu; toteutettavien toimenpiteiden tarkoituksena ei saisi olla sellaisen liikenteen rajoittaminen tai säänteleminen, joka ei ole säännöllistä liikennettä,

kun otetaan huomioon kilpailutilanne markkinoilla, olisi annettava säännökset, joilla estettäisiin lentoliikenteen harjoittajiin kohdistuvat epäoikeudenmukaiset taloudelliset vaikutukset,

tämä asetus korvaa direktiivin 83/416/ETY⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 89/463/ETY⁽²⁾, ja päätöksen 87/602/ETY; sen vuoksi mainittu direktiivi ja mainittu päätös on kumottava, ja

on suotavaa, että neuvosto viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 1992 toteuttaa muita vapauttamistoimenpiteitä, joihin kuuluvat markkinoille pääsyä ja kapasiteetin jakamista kabotaasiliikenteessä koskevat toimenpiteet,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

Soveltamisala ja määritelmät

1 artikla

1. Tämä asetus koskee:

- yhteisön lentoliikenteen harjoittajien markkinoille pääsyä;
- matkustajakapasiteetin jakamista jossakin jäsenvaltiossa toimiluvan saaneiden lentoliikenteen harjoittajien ja jossakin toisessa jäsenvaltiossa toimiluvan saaneiden lentoliikenteen harjoittajien kesken näiden valtioiden välisessä säännöllisessä lentoliikenteessä.

2. Tämän asetuksen soveltamisella Gibraltarin lentoasemaan ei vaikuteta Espanjan kuningaskunnan ja Yhdistyneen kuningaskunnan oikeudelliseen asemaan kiistassa sen alueen herruudesta, jolla lentoasema sijaitsee.

3. Tämän asetuksen säännösten soveltamista Gibraltarin lentoasemaan lykätään siihen asti, kunnes Espanjan kuningaskunnan ja Yhdistyneen kuningaskunnan 2 päivänä joulukuuta 1987 antaman yhteisen julkilausuman mukaiset järjestelyt pannaan täytäntöön. Espanjan kuningaskunnan ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitusten on ilmoitettava neuvostolle tästä täytäntöönpanopäivästä.

⁽¹⁾ EYVL N:o L 237, 26.8.1983, s. 19

⁽²⁾ EYVL N:o L 226, 3.8.1989, s. 14

4. Kreikan saarilla ja Azoreiden autonomisen alueen muodostavilla Atlantin saarilla sijaitsevat lentoasemat eivät kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan 30 päivään kesäkuuta 1993 asti. Jollei neuvosto komission ehdotuksesta toisin päättä, tämä poikkeus on voimassa vielä viisi vuotta sen jälkeen, ja sen voimassaoloaikaa voidaan tämän jälkeenkin jatkaa vielä viidellä vuodella.

Porton lentoasema ei kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan 31 päivään joulukuuta 1992 asti. Tämä poikkeus kumotaan heti, kun Portugalin tasavalta arvioi, että lentoaseman taloudelliset olot ovat kohentuneet. Portugalin tasavallan on ilmoitettava tästä komissiolle, joka ilmoittaa asiasta muille jäsenvaltioille.

2 artikla

Tässä asetuksessa:

- lentoliikenteen harjoittajalla: tarkoitetaan lentoliikenneyritystä, jolla on jäsenvaltion antama voimassa oleva toimilupa säännöllisen lentoliikenteen harjoittamiseen;
- kolmannen vapauden liikenneoikeuksilla: tarkoitetaan jossakin valtiossa toimiluvan saaneen lentoliikenteen harjoittajan oikeutta jättää toisen valtion alueelle matkustajia, rahtia ja postia, jotka on otettu kuljettavaksi siinä valtiossa, jossa toimilupa on annettu;

neljännen vapauden liikenneoikeuksilla: tarkoitetaan jossakin valtiossa toimiluvan saaneen lentoliikenteen harjoittajan oikeutta ottaa toisen valtion alueelta matkustajia, rahtia ja postia kuljettavaksi siihen valtioon, jossa toimilupa on annettu;

viidennen vapauden liikenneoikeuksilla: tarkoitetaan lentoliikenteen harjoittajan oikeutta harjoittaa matkustajien, rahdin ja postin kuljettamista lentoteitse kahden valtion välillä, joista kumpikaan ei ole valtio, jossa toimilupa on annettu;

- asianomaisilla valtioilla: tarkoitetaan niitä jäsenvaltioita, joiden välillä säännöllistä lentoliikennettä harjoitetaan;
- rekisteröintivaltiolla: tarkoitetaan sitä jäsenvaltiota, jossa a alakohdassa tarkoitettu toimilupa on annettu;
- yhteisön lentoliikenteen harjoittajalla: tarkoitetaan

i) lentoliikenteen harjoittajaa, jonka hallinnollinen päätoimipaikka ja pääasiallinen toimipaikka nyt ja tulevaisuudessa ovat yhteisössä, jonka omistussuhteiden enemmistö nyt ja tulevaisuudessa on jäsenvaltioilla ja/tai jäsenvaltioiden kansalaisilla ja jossa määräysvalta nyt ja tulevaisuudessa on näillä jäsenvaltioilla tai henkilöillä, taikka

ii) lentoliikenteen harjoittajaa, joka ei ole i alakohdan määritelmän mukainen, mutta

1) jonka hallinnollinen päätoimipaikka ja pääasiallinen toimipaikka tätä asetusta annettaessa on yhteisössä ja joka on harjoittanut

- säännöllistä tai muunlaista lentoliikennettä yhteisössä tämän asetuksen antamista edeltäneen 12 kuukauden ajan, taikka
- 2) joka tätä asetusta annettaessa on harjoittanut jäsenvaltioiden välistä säännöllistä lentoliikennettä kolmannen ja neljännen vapauden liikenneoikeuksien nojalla tämän asetuksen antamista edeltäneen 12 kuukauden ajan.
- Lentoliikenteen harjoittajat, jotka ovat ii alakohdassa säädettyjen vaatimusten mukaisia, luettelaa liitteessä I;
- f) säännöllisellä lentoliikenteellä: tarkoitetaan sellaisen lentojen sarjaa, joista jokaisella on seuraavat ominaisuudet:
- i) lento kulkee useamman kuin yhden jäsenvaltion ilmatilan kautta,
- ii) lento suoritetaan matkustajien taikka matkustajien ja rahdin ja/tai postin kuljettamiseen tarkoitettulla ilmaaluksella korvausta vastaan siten, että jokaisella lennolla on vapaita paikkoja, jotka ovat yleisön ostettavissa (joko suoraan lentoliikenteen harjoittajalta tai sen valtuutetuilta edustajilta),
- iii) lennon tarkoituksena on palvella samojen kahden tai useamman paikan välistä liikennettä joko
- 1) julkaistun aikataulun mukaisesti taikka
- 2) niin säännöllisesti tai toistuvasti, että se on osa ilmeisen järjestelmällistä sarjaa;
- g) lennolla: tarkoitetaan lähtöä tietyltä lentoasemalta tietyn määräpaikan lentoasemalle;
- h) maaparikohtaisella rinnakkaisnimeämisellä: tarkoitetaan sitä, että rekisteröintivaltio nimeää kaksi lentoliikenteen harjoittajaa tai useampia lentoliikenteen harjoittajia, joille se on antanut toimiluvan, harjoittamaan säännöllistä lentoliikennettä sen alueella olevan lentoaseman tai lentoasemajärjestelmän ja jonkin muun jäsenvaltion välillä;
- i) kaupunkiparikohtaisella rinnakkaisnimeämisellä: tarkoitetaan sitä, että rekisteröintivaltio nimeää kaksi lentoliikenteen harjoittajaa tai useampia lentoliikenteen harjoittajia, joille se on antanut toimiluvan, harjoittamaan säännöllistä lentoliikennettä sen alueella olevan lentoaseman tai lentoasemajärjestelmän ja jonkin muun jäsenvaltion alueella olevan lentoaseman tai lentoasemajärjestelmän välillä;
- j) alueellisilla lentoasemilla: tarkoitetaan muita kuin liitteessä II mainittuja 1 luokan lentoasemia;
- k) lentoasemajärjestelmällä: tarkoitetaan liitteessä II mainittuja kahden tai useamman samaa kaupunkia palvelevan lentoaseman ryhmää;
- l) kapasiteetilla: tarkoitetaan säännöllisessä lentoliikenteessä tietyn ajanjaksona yleisölle tarjottujen paikkojen määrää;

- m) kapasiteettiosuudella: tarkoitetaan jäsenvaltion prosentuaalista osuutta kokonaiskapasiteetista, joka on laskettu 11 artiklan mukaisesti kahdenvälisessä suhteessa toisen jäsenvaltion kanssa ottamatta huomioon viidennen vapauden liikenteen mahdollisesti tarjoamaa kapasiteettia;
- n) velvoitteella julkisiin palveluihin: tarkoitetaan lentoliikenteen harjoittajalle asetettua velvoitetta toteuttaa jokaisella reitillä, jolla se saa jäsenvaltion antaman toimiluvan nojalla liikennöidä, tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että liikenne täyttää sellaiset jatkuvuutta, säännöllisyyttä ja kapasiteettia koskevat vaatimukset, joita se ei täyttäisi, jos liikenteenharjoittaja arvioisi asiaa pelkästään kaupallisten etujensa kannalta.

Rekisteröintivaltioiden ja niiden lentoliikenteen harjoittajien väliset suhteet

3 artikla

1. Tämä asetus ei vaikuta jäsenvaltion ja siltä toimiluvan saaneiden lentoliikenteen harjoittajien välisiin markkinoille pääsyä ja kapasiteetin jakamista koskeviin suhteisiin.
2. Neuvosto antaa yhteisiä määritelmiä ja perusteita koskevasta komission ehdotuksesta, joka on tehtävä viimeistään 31 päivänä toukokuuta 1991, säännöt, jotka koskevat toimilupien antamista lentoliikenteen harjoittajille ja reittilupien antamista ja joita noudatetaan viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 1992.

Kolmannen ja neljännen vapauden liikenneoikeudet

4 artikla

Yhteisön lentoliikenteen harjoittajat saavat tämän asetuksen mukaisesti harjoittaa kolmannen ja neljännen vapauden lentoliikennettä jossakin jäsenvaltiossa olevien lentoasemien tai lentoasemajärjestelmien ja toisessa jäsenvaltiossa olevien lentoasemien tai lentoasemajärjestelmien välillä, jos nämä lentoasemat tai lentoasemajärjestelmät ovat avoimina jäsenvaltioiden väliselle tai kansainväliselle liikenteelle.

Jäsenvaltion ja toisen jäsenvaltion lentoliikenteen harjoittajien väliset suhteet

5 artikla

1. Jollei 6 artiklassa toisin säädetä, jäsenvaltion on annettava toisessa jäsenvaltiossa toimiluvan saaneiden lentoliikenteen harjoittajien, joille niiden rekisteröintivaltiot ovat antaneet asianomaisen liikenneluvan:
- käyttää kolmannen ja neljännen vapauden liikenneoikeuksia 4 artiklan mukaisesti;
  - käyttää yhteisössä samaa lennon numeroa yhdistetyssä kolmannen ja neljännen vapauden liikenteessä.

2. Jos jäsenvaltion lentoliikenteen harjoittaja on tämän artiklan mukaisesti saanut toimiluvan säännöllisen lentoliikenteen harjoittamiseen, tämän lentoliikenteen harjoittajan rekisteröintivaltio ei saa vastustaa toisen asianomaisten valtion lentoliikenteen harjoittajan hakemusta säännöllisen lentoliikenteen aloittamiseksi samalla reitillä.
3. a) Jäsenvaltio voi muiden asianomaisten valtioiden kanssa neuvoteltuaan asettaa velvoitteen julkisiin palveluihin sellaisella alueellaan olevalle alueelliselle lentoasemalle suuntautuvan säännöllisen lentoliikenteen reitillä, jota pidetään ehdottoman välttämättömänä lentoaseman sijaintialueen kehitykselle, sikäli kuin tämä on tarpeen sen varmistamiseksi, että lentoliikenne tuolla reitillä riittävällä tavalla täyttää sellaiset jatkuvuutta, säännöllisyyttä, kapasiteettia ja hintoja koskevat vaatimukset, joita se ei täyttäisi, jos liikenteenharjoittaja arvioisi asiaa pelkästään kaupallisten etujensa kannalta.
- b) Lentoliikenteen riittävyttä arvioidaan ottamalla huomioon:
- i) yleinen etu;
  - ii) mahdollisuus käyttää muita liikennemuotoja sekä näiden liikennemuotojen kyky täyttää huomioon otettavat tarpeet;
  - iii) ne lentoliikenteen kuljetusmaksut ja -ehdot, joita käyttäjille voidaan tarjota.
- c) Sen estämättä, mitä 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltio ei ole velvollinen antamaan yhtä useammalle liikenteenharjoittajalle lupaa harjoittaa liikennettä sellaisella reitillä, jota velvoite julkisiin palveluihin koskee, jos oikeus harjoittaa liikennettä tuolla reitillä annetaan julkisen tarjouspyynnön perusteella enintään kolmen vuoden ajaksi kaikille lentoliikenteen harjoittajille, jotka ovat saaneet toimiluvan asianomaisissa valtioissa, ja kaikille sellaisille yhteisön lentoliikenteen harjoittajille, jotka saavat 8 artiklan mukaisesti käyttää viidennen vapauden liikenneoikeuksia kyseisellä reitillä. Lentoliikenteen harjoittajien tekemät tarjoukset toimitetaan tiedoksi muille asianomaisille valtioille ja komissiolle.
- d) Mitä c alakohdassa säädetään, ei sovelleta, jos toinen asianomainen valtio ehdottaa tyydyttävää vaihtoehtoa saman julkisiin palveluihin olevan velvoitteen täyttämiseksi.
- e) Tämä kohta ei koske reittejä, joiden vuotuinen kapasiteetti on enemmän kuin 30 000 paikkaa.
4. Sen estämättä, mitä 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltio, joka on antanut siltä toimiluvan saaneelle lentoliikenteen harjoittajalle luvan harjoittaa korkeintaan 80-paikkaisilla ilmaaluksilla matkustajaliikennettä alueellisten lentoasemien välisellä uudella reitillä, ei ole kahteen vuoteen velvollinen antamaan lupaa vastavuoroiseen liikenteeseen, ellei liikennettä harjoiteta korkeintaan 80-paikkaisilla ilma-aluksilla tai ellei kyse ole sellaisen liikenteen osasta, jota harjoitetaan 7 artiklassa

säädetyin edellytyksin ja jossa myytävänä on korkeintaan 80 paikkaa kullekin kyseessä olevien kahden alueellisen lentoaseman väliselle lennolle.

5. Jos jäsenvaltio arvioi, että 3 tai 4 kohdan säännökset rajoittavat kohtuuttomasti jonkin reitin kehitystä, komissio suorittaa tämän jäsenvaltion pyynnöstä tai omasta aloitteestaan taikka, jos 3 kohdan soveltamisesta on erimielisyyttä, asiassa tutkimuksen ja kahden kuukauden määräajassa tutkimuksensa aloittamisesta päättää kaikkien asiaan vaikuttavien seikkojen perusteella, voiko 3 tai 4 kohtaa soveltaa edelleen kyseiseen reittiin.

6. Komission on toimitettava päätöksensä tiedoksi neuvostolle ja jäsenvaltioille. Jokainen jäsenvaltio voi saattaa komission päätöksen neuvoston käsiteltäväksi yhden kuukauden määräajassa. Neuvosto voi määränemmistöllä päättää asiasta toisin yhden kuukauden määräajassa.

Rinnakkaisnimeäminen

6 artikla

1. Jäsenvaltion on hyväksyttävä toisen jäsenvaltion tekemä maaparikohtainen rinnakkaisnimeäminen.

2. Sen on hyväksyttävä myös kaupunkiparikohtainen rinnakkaisnimeäminen

– 1 päivästä tammikuuta 1991 alkaen reiteillä, joilla edellisenä vuonna kuljetettiin enemmän kuin 140 000 matkustajaa tai joilla on enemmän kuin 800 edestakaista lentoa vuodessa,

– 1 päivästä tammikuuta 1992 alkaen reiteillä, joilla edellisenä vuonna kuljetettiin enemmän kuin 100 000 matkustajaa tai joilla on enemmän kuin 600 edestakaista lentoa vuodessa.

Paikkojen yhdistäminen

7 artikla

Asianomaisten valtioiden on annettava yhteisön lentoliikenteen harjoittajan, joka harjoittaa säännöllistä lentoliikennettä kahteen tai useampaan sellaiseen paikkaan taikka kahdesta tai useammasta sellaisesta paikasta, jotka sijaitsevat muun jäsenvaltion tai muiden valtioiden kuin liikenteenharjoittajan rekisteröintivaltion alueella, yhdistää tällainen säännöllinen liikenne ja käyttää samaa lennon numeroa. Liikenneoikeuksia yhdistettyjen paikkojen välillä saadaan käyttää 8 artiklan mukaisesti.

Viidennen vapauden liikenneoikeudet

8 artikla

1. Yhteisön lentoliikenteen harjoittaja saa tämän artiklan mukaisesti käyttää viidennen vapauden liikenneoikeuksia kahdessa eri jäsenvaltiossa olevien yhdistettyjen paikkojen välillä seuraavin edellytyksin:

- a) liikenneoikeuksia käytetään liikenteessä, joka on liikenteenharjoittajan rekisteröintivaltiosta lähtevää liikennettä jatkavaa liikennettä tai liikenteenharjoittajan rekisteröintivaltioon suuntautuvaa liikennettä edeltävää liikennettä ja jonka aikataulu on laadittu tätä tarkoitusta varten;
- b) lentoliikenteen harjoittaja ei saa käyttää viidennen vapauden liikenteessä enempää kuin 50 prosenttia kyseisen kauden paikkakapasiteetista siinä kolmannen ja neljännen vapauden liikenteessä, jota jatkavaa tai edeltävää liikennettä viidennen vapauden liikenne on.
2. a) Lentoliikenteen harjoittaja saa käyttää viidennen vapauden liikenteessä eri ilma-alusta mutta ei suurempaa ilma-alusta kuin se, jota se käyttää siinä kolmannen ja neljännen vapauden liikenteessä, jota jatkavaa tai edeltävää liikennettä viidennen vapauden liikenne on.
- b) Jos useampaa kuin yhtä viidennen vapauden liikennepalvelua käytetään kolmannen tai neljännen vapauden liikennettä jatkavana tai edeltävänä liikenteenä, 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu kapasiteetti koskee viidennen vapauden matkustajien kuljettamiseen käytettävissä olevien paikkojen yhteismäärää näissä viidennen vapauden liikennepalveluissa.
3. Viidennen vapauden liikennettä tämän artiklan mukaisesti harjoittavan lentoliikenteen harjoittajan on niiden jäsenvaltioiden pyynnöstä, joita asia koskee, annettava kaikki asiaan vaikuttavat tiedot:
- a) sen kolmannen ja neljännen vapauden liikenteen kausittaisesta paikkakapasiteetista, jota jatkavaa tai edeltävää liikennettä viidennen vapauden liikenne on; sekä
- b) tapauksissa, joissa on kyse 8 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetuista viidennen vapauden liikennepalveluista, kussakin palvelussa käytetystä kausittaisesta kapasiteetista.

Liikenneoikeuksien käyttämistä koskevat edellytykset

9 artikla

Tämä asetus ei vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen säännellä liikenteen jakamista samaan lentoasemajärjestelmään kuuluvien lentoasemien välillä ketään kansallisuuden perusteella syrjimättä.

10 artikla

1. Sen estämättä, mitä 5 artiklan 2 kohdassa säädetään, liikenneoikeuksien käyttämistä koskevat turvallisuudesta, ympäristönsuojelusta taikka ilma-alusten lähtö- ja saapumisaikojen jakamisesta annetut, julkaistut yhteisön säännöt sekä julkaistut kansalliset, alueelliset tai paikalliset säännöt sekä seuraavat edellytykset:

- a) asianomaisella lentoasemalla tai lentoasemajärjestelmällä on oltava riittävä valmius kyseistä liikennettä varten;
- b) maasuunnistuslaitteiden on oltava riittävät kyseistä liikennettä varten.

2. Jos 1 kohdassa säädetty edellytykset eivät täyty, jäsenvaltio voi ketään kansallisuuden perusteella syrjimättä asettaa tällaisten liikenneoikeuksien käyttämiselle ehtoja, rajoittaa niiden käyttämistä tai kieltää niiden käyttämisen. Ennen tällaisen toimenpiteen toteuttamista jäsenvaltion on ilmoitettava siitä komissiolle ja annettava sille kaikki tarvittavat tiedot.

3. Jäsenvaltio ei, tämän kuitenkaan rajoittamatta 9 artiklan soveltamista, saa ilman muiden asianomaisten jäsenvaltioiden suostumusta antaa lentoliikenteen harjoittajalle lupaa

- a) aloittaa uutta liikennettä tai
- b) lisätä jo harjoitetun liikenteen vuorotiheyttä

tietyn sen alueella olevan lentoaseman ja toisen jäsenvaltion välillä sinä aikana, jona tuolta toiselta jäsenvaltiolta toimiluvan saanut lentoliikenteen harjoittaja ei 1 ja 2 kohdan mukaan saa aloittaa uutta liikennettä tai lisätä jo harjoitetun liikenteen vuorotiheyttä kyseiselle lentoasemalle, ennen kuin neuvosto on antanut ilma-alusten lähtö- ja saapumisaikojen jakamista koskevista käyttäytymissäännöistä asetuksen, joka perustuu yleiseen kansallisuuden perusteella tapahtuvan syrjinnän kieltävään periaatteeseen, ja ennen kuin tuo asetus on tullut voimaan.

4. Komissio tutkii jäsenvaltion pyynnöstä, miten 2 och/eller 3 kohtaa on jossakin tietyssä tapauksessa sovellettu, ja yhden kuukauden määräajassa päättää, voiko jäsenvaltio edelleen jatkaa toimenpiteen soveltamista.

5. Komission on toimitettava päätöksensä tiedoksi neuvostolle ja jäsenvaltioille. Jokainen jäsenvaltio voi saattaa komission päätöksen neuvoston käsiteltäväksi yhden kuukauden määräajassa. Neuvosto voi määränemmistöllä päättää asiasta toisin yhden kuukauden määräajassa.

Kapasiteettiosuudet

11 artikla

1. Jäsenvaltion on 1 päivästä marraskuuta 1990 alkaen annettava toisen jäsenvaltion lisätä kapasiteettiosuuttaan millä tahansa kaudella 7,5 prosenttiyksiköllä verrattuna edelliseen vastaavaan kauteen, jolloin jokainen jäsenvaltio voi kaikissa tapauksissa kuitenkin vaatia 60 prosentin kapasiteettiosuutta.

2. Neuvosto antaa komission ehdotuksesta, joka on tehtävä viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1991, jäsenvaltioiden välisten kapasiteetin jakamista koskevien rajoitusten poistamisesta säännökset, joita noudatetaan viimeistään 1 päivänä tammikuuta 1993.

3. Kapasiteetin jakamista koskevia rajoituksia ei sovelleta alueellisten lentoasemien väliseen liikenteeseen siitä riippumatta, mikä ilma-alusten kapasiteetti on.

4. Yksipuolisia kapasiteetin vähennyksiä ei oteta huomioon 1 kohtaa sovellettaessa. Tällaisissa tapauksissa kapasiteettiosuukien laskentaperusteena käytetään kapasiteettiaan vähentäneen jäsenvaltion lentoliikenteen harjoittajien edellisinä vastaavina kausina tarjoamaa kapasiteettia.

12 artikla

1. Sellaisen jäsenvaltion pyynnöstä, jossa 11 artiklan soveltaminen on aiheuttanut vakavaa taloudellista haittaa yhdelle tai useammalle tältä jäsenvaltiolta toimiluvan saaneelle lentoliikenteen harjoittajalle, komissio tutkii tilanteen ja kaikkien asiaan vaikuttavien seikkojen, muun muassa markkinatilanteen, asianomaisten lentoliikenteen harjoittajien taloudellisen aseman sekä saavutetun kapasiteetin käyttöasteen perusteella päättää, onko niiden reittien kapasiteettiosuudet, joiden lähtö- tai määräpaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa, vakiinnutettava määräajaksi.

2. Jos muunlainen kuin säännöllinen lentoliikenne merkittävästi kilpailee jäsenvaltion säännöllisen lentoliikenteen kanssa ja jos tilanne on sellainen, että tämän jäsenvaltion liikenteenharjoittajien mahdollisuuksiin tehokkaasti kilpailla markkinoilla aiheuttomasti vaikutetaan, tämän jäsenvaltion pyynnöstä komissio kahden kuukauden kuluessa pyynnön vastaan ottamisesta ja muita asianomaisia jäsenvaltioita kuultuaan päättää kaikkien asiaan vaikuttavien seikkojen, muun muassa markkinatilanteen ja saavutetun kapasiteetin käyttöasteen perusteella, onko 11 artiklan 1 kohdassa mainittua 7,5 prosenttiyksikön rajaa tarpeen alentaa kyseisessä kahdenvälisessä suhteessa.

3. Komissio toimittaa päätöksensä tiedoksi neuvostolle ja jäsenvaltioille. Jokainen jäsenvaltio voi saattaa komission päätöksen neuvoston käsiteltäväksi yhden kuukauden kuluessa. Neuvosto voi määränemmistöllä päättää asiasta toisin yhden kuukauden kuluessa.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 24 päivänä heinäkuuta 1990.

Yleiset säännökset

13 artikla

1. Tämä asetus ei estä jäsenvaltioita sopimasta 6, 8 ja 11 artiklan säännöksiä joustavammista järjestelyistä tai pitämästä tällaiset järjestelyt voimassa.
2. Tämän asetuksen säännöksiin ei voida vedota olemassa olevien markkinoille pääsyä tai kapasiteetin jakamista koskevien järjestelyjen rajoittamiseksi.

14 artikla

1. Komissio julkistaa kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta joka toinen vuosi ja ensimmäisen kerran viimeistään 31 päivänä toukokuuta 1992.
2. Jäsenvaltiot ja komissio toimivat yhteistyössä tämän asetuksen panemiseksi täytäntöön ja erityisesti 1 kohdassa tarkoitettua kertomusta varten tarvittavien tietojen kokoamiseksi.
3. Tätä asetusta sovellettaessa saadut luottamukselliset tiedot kuuluvat salassapitovelvollisuuden piiriin.

15 artikla

Neuvosto päättää tämän asetuksen muuttamisesta viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 1992 komission ehdotuksesta, joka on tehtävä viimeistään 31 päivänä toukokuuta 1991.

16 artikla

Kumotaan päätös 87/602/ETY ja direktiivi 83/416/ETY.

17 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 1990.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

C. MANNINO

---

*LIITE I***Asetuksen 2 artiklan e kohdan ii alakohdassa tarkoitettujen lentoliikenteen harjoittajat**

Seuraavat lentoliikenteen harjoittajat ovat 2 artiklan e kohdan ii alakohdassa esitettyjen perusteiden mukaisia niin kauan kuin ne ovat sen jäsenvaltion kansallisia lentoliikenteen harjoittajia, joka tätä asetusta annettaessa tunnustaa ne kansallisiksi lentoliikenteen harjoittajiksi:

- Scandinavian Airlines System,
- Britannia Airways,
- Monarch Airlines.

---

*LIITE II***Luettelo 1 luokan lentoasemista**

BELGIA:	Bryssel-Zaventem
TANSKA:	Kööpenhamina-Kastrup/Roskilde
SAKSAN LIITTO-TASAVALLA:	Frankfurt-Rhein-Main, Düsseldorf-Lohausen, München-Riem
ESPANJA:	Palma-Mallorca, Madrid-Barajas, Malaga, Las Palmas
KREIKKA:	Ateena-Hellinikon, Saloniki-Micra
RANSKA:	Pariisi-Charles de Gaulle/Orly
IRLANTI:	Dublin
ITALIA:	Rooma-Fiumicino/Ciampino, Milano-Linate/Malpensa
ALANKOMAAT:	Amsterdam-Schiphol
PORTUGALI:	Lissabon, Faro
YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA:	Lontoo-Heathrow/Gatwick/Stansted, Luton

---